

Hämeenlinnan kaupungin

Vanhusneuvoston kokous

Aika: keskiviikko 15.9.2021, klo 13.00 – 15.10

Paikka: Teams-kokous tai Raatihuoneen valtuustosali

Sisällysluettelo

1	Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen	2
2	Asialistan hyväksyminen ja käsittelyjärjestys	2
3	Vanhusneuvoston järjestäytyminen sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta	3
4	Vanhusneuvoston kokoukset syksyllä 2021.....	3
5	Ikäihmisten vaikuttajaraadin terveiset	4
6	Lautakuntien edustajien esittely.....	4
7	Hämeenlinnan kaupungin ikäihmisten palvelut	5
8	YM:n Ikääntyneiden asumisen kehittämisen hanke (Meikä asuu missä halua).....	5
9	Vanhusneuvoston edustajat eri ryhmiin.....	8
10	Vanhustenviikko 2021.....	9
11	Vanhusneuvoston nimen mahdollinen vaihtaminen.....	9
12	Muut asiat ja vanhusneuvoston jäsenten esiin nostamat asiat	10

Vanhusneuvoston jäsenet ja varajäsenet, läsnäolijat:

Varsinaiset jäsenet		Varajäsenet	
Sirkka-Liisa Virtanen	kyllä	Aili Virkki	kyllä
Antti Leinikka	ei	Salme Heijari	kyllä
Veijo Virtanen	kyllä	Hannu Hakala	ei
Marjatta Toivonen	kyllä	Sirkka-Liisa Puhakka	ei
Heikki Koskela	kyllä	Timo Kuosmanen	ei
Risto Autio	kyllä	Leena Pietilä	ei
Riitta Hakamäki	kyllä	Seppo Somerkallio	kyllä
Pekka Sillanpää	kyllä	Liisa Vuorela	kyllä
Sirkku Vesanen	kyllä	Tapani Antikainen	ei

Vanhusneuvoston muut läsnäolijat	
Sosiaali- ja terveyslautakunta, puheenjohtaja Karoliina Frank	kyllä
Sosiaali- ja terveyslautakunta, Sirpa Laakso	kyllä
Kaupunkirakennelautakunta, Leena Suojala	etäyhteydellä, kyllä, poistui 14.10
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, Kalle Virtanen	kyllä
Repo Pentti, ikäihmisten vaikuttajaraadin edustaja	kyllä
Tuominen Riitta, vanhusneuvoston sihteeri	kyllä

1 Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Ehdotus: Sihteerinä toimiva erityissuunnittelija Riitta Tuominen avaa kokouksen ja toteaa läsnäolijat. Kukin läsnäolija esittelee itsensä lyhyesti itsestään.

Päätös: Tuominen avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat ja kukin esitteli lyhyesti itsensä.

2 Asialistan hyväksyminen ja käsittelyjärjestys

Ehdotus: Hyväksytään asialista ja käsittelyjärjestys.

Päätös: Hyväksyttiin asialista ja käsittelyjärjestys.

3 Vanhusneuvoston järjestäytyminen sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Hämeenlinnan kaupunginhallitus on asettanut vanhusneuvoston kaudelle 2021-2025 kokouksessaan 23.8.2021. Samalla kaupunginhallitus on oikeuttanut vanhusneuvoston valitsemaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajiston valinnasta on keskusteltu kokouksessa 12.8.2021, jossa puheenjohtajistoksi ehdotettiin seuraavaa:

- puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Virtanen kahden ensimmäisen vuoden ajan
- 1. varapuheenjohtaja: Veijo Virtanen kahden ensimmäisen vuoden ajan. Kokouksessa sovittiin, että Veijo Virtanen siirtyy kahden vuoden jälkeen puheenjohtajaksi
- 2. varapuheenjohtaja: Riitta Hakamäki

Vanhusneuvoston jäseniä ja varajäseniä pyydetään toimittamaan verokortti sekä täyttämään lomake Riitta Tuomiselle kokouspalkkioiden maksua varten.

Ehdotus: Päätetään hyväksyä ehdotuksen mukaisesti vanhusneuvoston puheenjohtajiston varsinainen puheenjohtaja sekä 1. ja 2. varapuheenjohtaja.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotus. Vanhusneuvoston puheenjohtajistossa ovat ehdotuksen mukaisesti Sirkka-Liisa Virtanen, Veijo Virtanen ja Riitta Hakamäki.

4 Vanhusneuvoston kokoukset syksyllä 2021

Ehdotus: Sihteeri on katsonut alustavat ajat vanhusneuvoston kokouksille. Hyväksytään syyskauden kokousaikataulu.

- 15.9.2021, klo 13.00 – 15.00, Raatihuoneen valtuustosali varattu, Anne Tuominen vs. ikäihmisten palvelujen johtaja
 - 13.10.2021, klo 13.00 – 15.00, Raatihuoneen valtuustosali varattu. Leena Harjula, asiakasohjaus- ja ostopalvelujohtaja
 - 17.11.2021, klo 13.00 – 15.00, Raatihuoneen valtuustosali varattu
 - 15.12.2021, klo 13.00 – 15.00, Raatihuoneen valtuustosali varattu
-

Ehdotus: Hyväksytään syksyn kokousten aikataulu.

Päätös: Syksyn 2021 kokousaikataulu hyväksyttiin.

5 Ikäihmisten vaikuttajaraadin terveiset

Ehdotus: Kuullaan Ikäihmisten vaikuttajaraadin terveiset. Mikä on vaikuttajaraati ja miten se toimii? Ikäraadin puheenjohtaja Pentti Repo esittelee ikäraadin toimintaa, esitys liitteenä 1.

Ikäraadilla on omat sivut kaupungin verkkosivuilla: <https://www.hameenlinna.fi/hallinto-ja-talous/osallistu-ja-vaikuta/vaikuttajaraadit/ikaihmissen-vaikuttajaraati/>

Ikäraadin kokoukset ovat syyskaudella 2021 seuraavasti: 23.9., 7.10., 11.11., 9.12.

Päätös: Pentti Repo kertoi diaesityksen kautta ikäraadin toiminnasta ja merkityksestä osallistamisen yhtenä tapana. Ikäraati tekee monipuolista yhteistyötä eri tahojen kanssa, jota kautta pystytään saamaan yhdessä aikaiseksi ideoita ja tapoja palveluiden kehittämiseen. Raadin toiminnan painopiste ovat kotona asuvat ikäihmiset. Ikäraadin kauden toimintasuunnitelma on työn alla, ja siinä tulee olemaan vahvasti mukana mm. ikäihmisten asumisen kehittäminen sekä viestinnän kehittäminen ikäihmiset huomioiden.

Ikäraadin toimintaan voi osallistua kaikki halukkaat ja asiasta kiinnostuneet. Yhdessä toimien vanhusneuvosto ja ikäraati täydentävät toisiaan.

6 Lautakuntien edustajien esittely

Lautakunnat ovat asettaneet vanhusneuvoston lautakuntien edustajat seuraavasti:

- Kaupunkirakennelautakunta, 24.8.2021, edustajaksi valittiin Leena Suojala
- Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, 25.8.2021, edustajaksi valittiin Kalle Virtanen
- Sosiaali- ja terveyslautakunta, 25.8.2021, edustajaksi valittiin Sirpa Laakso

Sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtajalla on oikeus osallistua vanhusneuvoston kokouksiin. Lautakunnan puheenjohtaja on Karoliina Frank.

Kaupunginhallitus asettaa vielä kokouksessaan lautakuntien edustajat vanhusneuvostoon.

Ehdotus: Merkitään tiedoksi lautakuntien edustajien valinnat vanhusneuvostoon.

Päätös: Lautakuntien edustajat esittäytyivät nimenhuudon yhteydessä. Todettiin, että sosiaali- ja terveyslautakunnan käsittelyyn on tulossa mm. terveyspalveluiden palveluverkkokokysymys, eli päättäminen kantakaupungin terveysasemaverkosta.

7 Hämeenlinnan kaupungin ikäihmisten palvelut

Ikäihmisten palvelujen vs. johtaja Anne Tuominen kertoo Hämeenlinnan ikäihmisten palvelujen kokonaisuudesta.

Esitys: Kuunnellaan Anne Tuomisen esitys ja keskustellaan asioista lyhyesti.

Päätös: Anne Tuominen kertoi Hämeenlinnan kaupungin ikäihmisten palveluista, diat ovat muistion liitteenä 2. Vanhusneuvosto keskusteli esityksen pohjalta hoitohenkilöstön saatavuuden haasteista. Anne Tuominen kertoi, että kaupungilla on tehty monia toimenpiteitä mm. rekrytoinnin saralla. Henkilökunnan saatavuuden haasteet koskettavat koko Suomea ja niitä on nähtävillä monella alalla. Hämeenlinnan kaupungin ikäihmisten palveluissa on aloittanut alle 20 henkilöä oppisopimuskoulutuksessa. Oppisopimuksessa oleville on sovittu työpaikka ikäihmisten palveluissa hoiva-avustajana. Oppisopimuskoulutuksessa voi jatkaa myös lähihoitajan opintoihin.

8 YM:n Ikääntyneiden asumisen kehittämisen hanke (Meikä asuu missä halua)

Ympäristöministeriön Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelmasta on myönnetty Hämeenlinnan kaupungille rahoitusta 80 000 euroa ikääntyneiden asumisen hankkeeseen (Meikä asuu missä halua). Hankkeen projektipäällikkö Katariina Välikangas on aloittanut työnsä elokuun alusta. Hanke päättyy vuoden 2022 lokakuussa. Hankeaika on suhteellisen lyhyt ja hanke lähtee

heti käyntiin. Yhtenä osana hanketta on kehittää ikääntyneitä koskevaa valmistelua ja kehittämistyötä yhdessä vanhusneuvoston kanssa.

1. Kehittämishanke:

- Meikä asuu missä haluu: prosessit sisältävä työkalupakki kunnille varauduttaessa elinvoimaisen ja ikäystävällisen asumisen tulevaisuuteen erilaisilla asuinalueilla, taajamissa ja pitäjissä.

2. Kehittämishankkeen päätavoite ja haluttu tuotos:

- Hämeenlinnassa kehitetään sekä kansallista että kansainvälistä tietämystä hyödyntävä ennakoinnin ja varautumisen toimintamalli, jotta elinvoimaisten taajamien, asuinalueiden ja pitäjien monipuolinen ikäystävällinen asuminen toteutuu tulevaisuudessa laaja-alaisena yhteistyönä kaikkien osallisten toimijoiden kanssa. Loppuraporttina hanke tuottaa ohjekirjan: ”Työkalupakki -suunnitelmallinen varautuminen ikääntyneiden asumiseen kunnissa”. Työkalupakki pitää sisällään testatut ja arvioidut suunnittelu- ja toteutusperiaatteet, yhdessä toimijoiden kanssa sovitut ohjeistukset (esim. rakentajille), mallinnetun toimeenpano-ohjelman (prosessikuvaus) seurantaindikaattoreineen sekä työkaluja julkisen sektorin ikääntyneiden asumisen ja ikäystävällisyyden edistämisen strategioiden pohjaksi. Muut kunnat voivat hyödyntää työkalupakkia joko kokonaisuutena tai valita sieltä itselleen tarpeellisia osioita.

Vanhusneuvoston edustus hankkeen seurantaryhmässä:

Seurantaryhmä, kuvaus ja rooli

- Hanketta ohjaa noin joka toinen kuukausi kokoontuva seurantaryhmä. Seurantaryhmä on monitoimijainen ja sen kokoonpanoon kuuluu edustajat ympäristöministeriöstä, kaupungin eri toimialoilta sekä vanhusneuvostosta. Seurantaryhmän osallistujat varahenkilöineen nimetään seurantaryhmän aloituskokouksessa 24.8.2021.
 - Seurantaryhmän tehtävänä on hankkeen projektipäällikköä tukien varmistaa ja ohjata hankkeen toimintojen suuntautumista ja toteutumista tavoitteiden mukaisesti. Jokainen osallistuja mahdollistaa ja toteuttaa myös omassa työssään hankkeen toimenpiteiden toteutumista.
-

Työpajat, kuvaus ja rooli

- Hankkeeseen kirjoitetun mukaisesti vanhusneuvoston ja vaikuttajaraadin mukanaolo hanketoiminnoissa on keskeinen hankkeen tavoitteiden toteutumiseksi. Vanhusneuvosto ja ikäihmisten vaikuttajaraati järjestävät yhdessä sovituissa aikataulussa asumisen työpajoja, joissa ikäihmisten asumisen hankkeen toimintoja suunnitellaan ja työstetään yhdessä hankkeen projektipäällikön kanssa. Asumisen työpajojen keskeinen rooli on työstää asumisen tulevaisuutta ikäihmisten näkökulma, tahtotila ja haluttu tulevaisuus huomioiden.

Lisätietoja muista hankkeista löytyy valtioneuvoston sivuilta: <https://valtioneuvosto.fi/-/1410903/ymparistoministeriolta-avustusta-23-lle-ikaantyneiden-asumista-parantavalle-hankkeelle>

Toimenpideohjelmasta tietoa YM:n sivuilta: <https://ym.fi/ikaantyneiden-asuminen>
18.8.2021 pidettiin Ikääntyneiden hyvään asumiseen – verkkoseminaari. Seminaarissa puheenvuoroja käyttivät mm. asuntoneuvos Raija Hynynen ja YM:n erityisasiantuntija Heli Mäntylä. Puheenvuorot voi katsoa tämän linkin kautta: [Live webcast \(videonet.fi\)](https://live.webcast.videonet.fi)

Esitys:

1. Vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan edustajan ja varaedustajan Asumisen kehittämisen hankkeen seurantaryhmään.
2. Merkitsee tiedoksi hankkeeseen liittyvät työpajat. Ehdotukset työpajojen aikatauluihin tulevat projektipäälliköltä myöhemmin.

Päätös: Hankkeen seurantaryhmään valittiin Sirkka-Liisa Virtanen ja Veijo Virtanen. Muuten merkittiin tiedoksi hankkeen alkaminen ja tulevat työpajat.

9 Vanhusneuvoston edustajat eri ryhmiin

Vanhusneuvostolla on ollut edustus monessa eri ryhmässä, joista osa on ollut ajankohtaiseen tilanteeseen liittyviä kehittämistyöryhmiä. Osa ryhmistä kokoontuu pitkäaikaisesti, osa kokoontuu asian valmistelun aikana. Vanhusneuvoston edustajat on valittu oman kiinnostuksen mukaan.

Edustaja voi olla sekä varsinainen että varajäsen.

- Hämeen Sanomien Ikänurkka-palstan kirjoittajat
- SILTA-verkoston vanhusneuvoston edustaja. SILTA-verkosto on järjestöjen yhteistyöelin, jossa on mukana Janakkalan, Hattula, ja Hämeenlinnan alueiden järjestöjä ja yhteisöjä. Valitaan varsinainen ja varahenkilö verkostoon edustamaan vanhusneuvostoa
- Liikenneturvallisuuustyöryhmä, vanhusneuvoston edustaja työryhmään
 - Hämeenlinnan seudun kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelma. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
 - https://www.suunnitelma.info/kanta_hame/kunnat/hameenlinna.html
- viestintätyöryhmän edustaja vanhusneuvostosta

Esitys: Sovitaan vanhusneuvoston edustajat edellä mainittuihin ryhmiin.

Päätös: Vanhusneuvoston valitsi seuraavat edustajat edellämäinnittuihin kohtiin:

- Ikänurkka: Risto Autio, Sirkku Vesanen, Pentti Repo ja Sirkka-Liisa Virtanen. Mukaan kirjoittajaksi pääsee myöhemminkin.
 - SILTA-verkoston edustajaksi valittiin Riitta Hakamäki sekä varaedustajaksi Sirkka-Liisa Virtanen
 - Liikenneturvallisuuustyöryhmään valittiin Veijo Virtanen
 - Viestintätyöryhmään valittiin Liisa Vuorela. Antti Leinikkaa ehdotettiin mukaan ryhmään. Sirkka-Liisa Virtanen osallistuu puheenjohtajana mahdollisuuksien mukaan ryhmän toimintaan.
-

10 Vanhustenviikko 2021

Vanhustenpäivää on vietetty jo vuodesta 1954 lähtien lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina. Sitä seuraava viikko on Vanhustenviikko. Tänä vuonna Vanhustenviikkoa vietetään 3.-10.10.2021 teemalla ”Luonto antaa voimaa”. Vanhustenviikon teeman valitsee vuosittain Vanhustyön keskusliitto ja teemat vaihtelevat vuodesta toiseen.

Vanhustyön keskusliitto on korona-aikana lisännyt materiaaliaan vanhustenviikolle verkkosivuillaan: <https://vtkl.fi/tapahtumat/vanhustenviikko>

Kaupungin verkkosivuille on koottuna aikaisempaa materiaalia, joka edelleen saa olla näkyvissä. <https://www.hameenlinna.fi/sosiaali-ja-terveys/ikaihmisten-palvelut/vanhustenviikko-2020/>

Tänäkin vuonna vanhustenviikkoa vietetään etäältä sosiaalisen median kautta, koska korona-aika määrittelee kokoontumisia edelleen hyvin paljon. Tänä vuonna vanhustenviikolle teemoitettu materiaali on katsottavissa mm. Hämeenlinnan kaupungin verkkosivuilta ja eri sosiaalisen median kanavilta (facebook ja instagram).

Etäohjelmaa on tulossa mm. seuraavasti: kaupunginjohtajan tervehdysvideo, Vapaaehtoiskeskus Pysäkiltä erilaisia teematemppauksia viikolle, kaupungin puistoyksikön tiedotteita ja nostoja puistoista ja lähiliikkumisalueista.

Esitys: Merkitään vanhustenviikon 2021 tilanne ja valmistelu tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

11 Vanhusneuvoston nimen mahdollinen vaihtaminen

Kunnan vaikuttamistoimielimiä koskeva sääntely on koottu kuntalakiin, jossa puhutaan vanhusneuvostosta. Vanhusneuvostolle voidaan kunnassa päättää myös toinen nimi.

Edellisen kauden vanhusneuvoston jäsenille ja varajäsenille laadittiin kysely alkuvuodesta 2021, jossa yhtenä kohtana oli kerätä näkemys siitä, mikä nimi vanhusneuvostolla olisi hyvä olla:

Kysymys 3. Vanhusneuvoston nimi

Vastaajien määrä: 15	n	Prosentti
vanhusneuvosto	4	26,66%
ikäihmisten neuvosto	6	40%
ikäntyvien ihmisten neuvosto	1	6,67%
seniorineuvosto	3	20%
joku muu, mikä	1	6,67%

Avoimeen tekstikenttään annetut vastaukset

Vastausvaihtoehdot	Teksti
joku muu, mikä	Laissa puhutaan vanhusneuvostosta. Kutsumanimenä seniorit kuulostaisi paremmalta. Ryhmä 65v-100v koostuu muistakin kuin vanhukseksi itsensä tuntevista.

Esitys: Vanhusneuvosto keskustelee vanhusneuvosto-nimen käyttämisestä ja päättää nimen muuttamisesta.

Päätös: Vanhusneuvosto keskusteli alustavasti vanhusneuvoston nimen vaihtamisesta toiseen. Varsinainen päätös tehdään vanhusneuvostossa myöhemmin.

12 Muut asiat ja vanhusneuvoston jäsenten esiin nostamat asiat

Vanhusneuvostolle tiedoksi:

- Oma Hämeen projektipäällikkö Niina Haake on kuvannut hyvinvointialuevalmistelun ajankohtaiset tiedot diasarjaan, joka on liitteenä 3.
- Vanhusneuvostopäivä 4.11. osallistujien nimeäminen. Päiville voi osallistua sekä paikan päällä (koronatilanteen salliessa) sekä etänä teamsin kautta.

Ehdotus: Vanhusneuvoston jäsenet voivat nostaa keskusteluun asioita.

Päätös:

- Vanhusneuvostopäiville mukaan ovat lähdössä Sirkku Vesanen paikan päälle, sekä etäyhteyden kautta Sirkka-Liisa Virtanen, Riitta Hakamäki ja Liisa Vuorela
 - Merkittiin tiedoksi hyvinvointialueen valmistelun katsaus. Aiheeseen tullaan palamaan kauden aikana tarkemmin
 - Lisäksi todettiin, että Hyvinvointialueen valtuuston ehdokasasettelu on juuri nyt käynnissä.
-